Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2026)0245

Europeiska investeringsbanksgruppens finansiella verksamhet – årsrapport 2025

Europaparlamentets resolution av den 7 juli 2026 om Europeiska investeringsbanksgruppens finansiella verksamhet – årsrapport 2025 (2025/2213(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av artiklarna 2 och 3 i fördraget om Europeiska unionen,

– med beaktande av artiklarna 15, 126, 174, 175, 177, 208, 209, 271, 308 och 309 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och dess protokoll nr 5 om Europeiska investeringsbankens (EIB) stadga,

– med beaktande av artiklarna 41–43 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen,

– med beaktande av EIB:s stadga,

– med beaktande av EIB-gruppens operativa plan 2026–2028, som offentliggjordes den 29 januari 2026, och av EIB-gruppens operativa plan 2025–2027 av den 30 januari 2025,

– med beaktande av EIB-gruppens verksamhetsberättelse för 2025 *Powering Europe*, som offentliggjordes den 29 januari 2026,

– med beaktande av EIB:s förfaranden för tillbörlig aktsamhet avseende miljö, klimat och sociala frågor, som offentliggjordes den 20 oktober 2025,

– med beaktande av EIB Globals strategiska inriktning, som offentliggjordes den 15 oktober 2025,

– med beaktande av EIB:s investeringsenkät 2025 *European Union – Overview*, som offentliggjordes den 14 oktober 2025,

– med beaktande av EIB:s publikation *Unlocking innovation: Addressing the funding needs of EU technology infrastructures*, som offentliggjordes den 15 september 2025,

– med beaktande av EIB:s verksamhetsutvärderingsrapport 2022 och arbetsprogram för 2023–2025, som offentliggjordes den 3 mars 2023,

– med beaktande av förfarandena för EIB:s politik för klagomålshantering, som offentliggjordes den 13 november 2018,

– med beaktande av EIB:s publikation *EIB energy lending policy*, som offentliggjordes den 8 maj 2023,

– med beaktande av EIB-gruppens klimatbanksfärdplan Climate Bank Roadmap 2021-2025, som EIB:s styrelse antog den 11 november 2020, av fas 2 i färdplanen för klimatbanken, som offentliggjordes den 3 oktober 2025, och av EIB:s klimatstrategi, som offentliggjordes den 15 november 2020,

– med beaktande av EIB:s miljömässiga och sociala standarder av den 2 februari 2022,

– med beaktande av EIB-gruppens handlingsplan för överkomliga och hållbara bostäder,

– med beaktande av EIB:s publikation *EIB Global – Partnerships, People, Impact*, som offentliggjordes den 10 februari 2023,

– med beaktande av EIB-gruppens strategi för jämställdhet och kvinnors ekonomiska egenmakt, som offentliggjordes den 6 januari 2017, och av EIB-gruppens tredje handlingsplan för jämställdhet (2026–2030), som offentliggjordes den 3 mars 2026,

– med beaktande av uppförandekoden för EIB-gruppens personal, som offentliggjordes den 3 februari 2023,

– med beaktande av EIB:s solidaritetspaket för Ukraina, som godkändes av EIB:s styrelse den 4 mars 2022,

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 29 januari 2025 *En konkurrenskraftskompass för EU* (COM(2025)0030),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 26 februari 2025 *Given för en ren industri: en gemensam färdplan för konkurrenskraft och fossilfrihet* (COM(2025)0085),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 26 februari 2025 *Handlingsplan för överkomliga energipriser: Tillvarata det verkliga värdet av energiunionen för att trygga överkomlig, effektiv och ren energi för alla i EU* (COM(2025)0079),

– med beaktande av Mario Draghis rapport av den 9 september 2024 *The future of European competitiveness*,

– med beaktande av kommissionens förslag av den 16 juli 2025 till

Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska konkurrenskraftsfonden, inbegripet det särskilda programmet för försvarsforskning och försvarsinnovation, om upphävande av förordningarna (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697 och (EU) 2021/783, om upphävande av bestämmelser i förordningarna (EU) 2021/696 och (EU) 2023/588 samt om ändring av förordning (EU) [Edip] (COM(2025)0555),

– med beaktande av trepartsavtalet mellan Europeiska kommissionen, Europeiska revisionsrätten och Europeiska investeringsbanken, vilket trädde i kraft i november 2021,

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från budgetutskottet (A10-0170/2026), och av följande skäl:

A. EIB uppger att dess totala investeringar nådde en rekordhög nivå på 100 miljarder EUR 2025, jämfört med 89 miljarder EUR 2024. EIB:s skuldsättningsgrad har höjts till 290 %, vilket ger ytterligare utrymme för EIB att investera och stödja EU:s gemensamma prioriteringar.

B. EIB bidrar till att åtgärda marknadsmisslyckanden och investeringsgap genom att katalysera privat kapital och samtidigt fungera som ett marknadsbaserat finansinstitut som bygger på sunda bankprinciper.

C. EIB, som helt och hållet ägs av medlemsstaterna, har i uppgift att bidra till att uppnå unionens mål, särskilt utvecklingen av den inre marknaden och stärkandet av unionens potential när det gäller att skapa arbetstillfällen, ekonomisk tillväxt och konkurrenskraft, samt den dubbla omställningen. Detta mandat omfattar även främjande av unionens politik i tredjeländer.

Allmänt

1. Europaparlamentet välkomnar EIB:s strategiska färdplan för 2024–2027 som syftar till att stödja EU:s politiska prioriteringar, inbegripet mobilisering av investeringar för att stärka Europas ekonomiska och industriella bas, stödja innovation, konkurrenskraft, kritisk teknik, säkerhet och försvar, främja hållbar tillväxt, den gröna och den digitala omställningen, regional utveckling, modern och kritisk infrastruktur, inbegripet social infrastruktur såsom bostäder, utbildning och hälsa, och en motståndskraftig och innovativ jordbrukssektor, samt rikta in sig på europeiska små och medelstora företag och uppstartsföretag, samtidigt som man främjar internationella partnerskap och fullbordandet av spar- och investeringsunionen.

2. Europaparlamentet understryker att EIB nära har anpassat sig till europeiska prioriteringar under årens lopp. Parlamentet välkomnar varmt den ökade prioriteringen av investeringar som stärker Europas konkurrenskraft, industriella motståndskraft och säkerhet, och efterlyser ett snabbt och effektivt genomförande av dem. Parlamentet stöder EIB:s roll som klimatbank och noterar att klimatåtgärder identifieras som EIB-gruppens främsta strategiska prioritering för perioden 2024–2027, med långt över 50 % av de årliga investeringarna som har avsatts för den gröna omställningen. Parlamentet efterlyser högre investeringsnivåer för konkurrenskraftsrelaterade prioriteringar, särskilt för små och medelstora företag och uppstartsföretag, och för expansion av innovativa europeiska företag, mot bakgrund av deras avgörande roll för att överbrygga Europas konkurrenskraftsgap. Parlamentet betonar behovet av att EIB upprätthåller en balanserad portfölj, däribland säkerhet och försvar, klimat, konkurrenskraft, sammanhållning, innovation, samarbete och utveckling.

3. Europaparlamentet understryker att EIB är en trovärdig aktör på de internationella finansmarknaderna, vilket framgår av dess kreditbetyg AAA. Parlamentet betonar att bevarandet av denna kreditvärdering är avgörande för att den ska kunna anskaffa medel på gynnsamma villkor och att en eventuell försämring avsevärt skulle öka finansieringskostnaderna. Parlamentet uppmanar EIB att noga övervaka hur dess utvidgade försvarsverksamhet påverkar dess AAA-kreditbetyg.

4. Europaparlamentet betonar EIB:s centrala roll när det gäller att mobilisera offentlig och privat finansiering för att ta itu med investeringsgap och stärka unionens ekonomiska resiliens i en utmanande global miljö. Parlamentet påminner om att gränsöverskridande samordning, kapitalmarknadsintegration och en väl fungerande inre marknad är avgörande. Parlamentet uppmanar kommissionen och EIB att fullt ut utnyttja EIB:s potential och frigöra den finansiering som behövs för den gröna, digitala och sociala omställningen.

5. Europaparlamentet understryker att åtgärder på EU-nivå bör komplettera, och inte tränga ut, medlemsstaternas investeringar. Parlamentet efterlyser därför tillräcklig flexibilitet inom EIB:s ram för stödberättigande och bedömning för att tillgodose nationella och regionala investeringsbehov. Parlamentet påminner om att offentliga utvecklingsbanker och institutioner bör minska riskerna för bärkraftiga projekt där det finns marknadsluckor, utan att ersätta privat kapital. Parlamentet betonar vidare att EIB bör spela en avgörande roll för att göra det möjligt för både kommersiella och offentliga banker att investera i den europeiska försvarssektorn. Parlamentet noterar att EU:s ram för hållbar finansiering inte medför övergripande begränsningar av försvarsinvesteringar.

6. Europaparlamentet välkomnar efterlysningen av en förstärkt EIB i nästa fleråriga budgetram för att göra det möjligt för EIB att ge ekonomiskt stöd till EU:s gemensamma prioriteringar, särskilt inom ramen för EKF-InvestEU-ramen och fonden Europa i världen samt även genom finansieringsinstrument och budgetgarantier som har visat sig vara mycket effektiva när det gäller att främja viktiga EU-politiska mål. Parlamentet understryker att EIB bör mobilisera tillräcklig finansiering, tillföra likviditet och öka ambitionen att stödja privata och offentliga investeringar genom InvestEU. Parlamentet efterlyser, i linje med sitt interimsbetänkande om den fleråriga budgetramen 2028–2034, en förstärkning av framgångsrika unionsprogram såsom InvestEU och ett stärkt investeringspartnerskap med EIB-gruppen, för att säkerställa att varje euro som spenderas på unionsnivå används på det mest effektiva och verkningsfulla sättet.

7. Europaparlamentet betonar vikten av ökad komplementaritet och synergier mellan EIB:s finansiering och andra EU-instrument för att maximera effekterna och säkerställa enhetliga territoriella investeringsstrategier. Parlamentet uppmanar EIB och kommissionen att utveckla tydliga samordningsramar som underlättar en gemensam användning av dessa instrument på projektnivå.

8. Europaparlamentet uppmanar EIB att spela en aktiv roll för att stödja kontinuiteten i och slutförandet av projekt som inletts inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens, för att skydda målen efter slutdatumet. Parlamentet understryker att EIB:s finansiering och tekniska bistånd kan utgöra en viktig bro för att säkerställa att projekt som finansieras genom faciliteten för återhämtning och resiliens ger de avsedda ekonomiska och sociala effekterna.

9. Europaparlamentet uppmuntrar EIB att fortsätta att utveckla innovativa finansieringsinstrument för att mobilisera Europas betydande privata sparande för produktiva investeringar, särskilt genom att engagera institutionella investerare för att stödja riskkapital, i syfte att bidra till att främja spar- och investeringsunionen. Parlamentet betonar att EIB-stödda investeringar bör omfatta konsekvensbedömningar av konkurrenskraften för att säkerställa att unionens medel effektivt utnyttjar innovation, produktivitet och marknadsuppskalning i viktiga industrisektorer.

10. Europaparlamentet påminner om att EIB var först med att emittera gröna obligationer och nu är den största emittenten av gröna obligationer i flera valutor. Parlamentet välkomnar att EIB den 2 april 2025 emitterade sin första obligation för ökad medvetenhet om klimatsituationen, i överensstämmelse med EU-förordningen om

europeiska gröna obligationer[1]. Parlamentet framhåller den viktiga roll som EIB spelar för att utveckla marknaden för gröna obligationer och tillhandahålla finansieringslösningar till hållbara företag.

Driva på innovation för tekniskt ledarskap

11. Europaparlamentet är bekymrat över att EU riskerar att förlora kapital, talang och innovationskapacitet till globala konkurrenter som går framåt snabbare, och att EU fortsätter att släpa efter i utvecklingen av viktig möjliggörande teknik. Parlamentet välkomnar lanseringen av TechEU-programmet, som bygger på det framgångsrika European Tech Champions Initiative och mobiliserar upp till 250 miljarder EUR i investeringar. Parlamentet begär att detta program ska prioritera investeringar som kan konkurrera globalt och bidra till långsiktig hållbar tillväxt samt stärka de europeiska leveranskedjorna och minska strategiska beroenden. Parlamentet betonar behovet av att öka investeringarna i europeisk teknik och europeiska sektorer som är avgörande för långsiktig resiliens, inbegripet halvledare, batterivärdekedjor, digital suveränitet och tillverkning av ren teknik. Parlamentet uppmuntrar EIB att öka den andel av finansieringen som planeras för 2027. Parlamentet efterlyser en balanserad och omfattande tilldelning av resurser inom ramen för TechEU-programmet till små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag för att säkerställa att konkurrenskraften stöds på lämpligt sätt vid sidan av andra centrala mål. Parlamentet understryker att utvecklingen av sådana program måste påskyndas för att hålla jämn takt med innovationer och uppstartsföretag. Parlamentet efterlyser en ökning av Europeiska investeringsfondens budget för EU:s ekosystem för riskkapital.

12. Europaparlamentet noterar att nästan 60 % av EIB:s finansiering under 2025 var inriktad på övergången till en koldioxidsnål ekonomi. Parlamentet uppmanar EIB att stärka konkurrenskraften och den ekonomiska säkerheten genom att möjliggöra en förutsägbar, inkluderande, rättvis och ekonomiskt överkomlig omställning utan att lägga en onödig börda på industrin och hushållen. Parlamentet understryker att klimat- och miljöinvesteringar kan bidra till att stärka Europas industriella bas, produktivitet och globala konkurrenskraft. Parlamentet stöder investeringar i industriella värdekedjor, inbegripet koldioxidsnål teknik, för att möjliggöra ekonomiskt hållbara vägar till utfasning av fossila bränslen, där sådana investeringar drivs av innovation och har en tydlig potential

---

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2631 av den 22 november 2023 om europeiska gröna obligationer och frivilligt upplysningslämnande för obligationer som marknadsförs som miljömässigt hållbara och för hållbarhetslänkade obligationer (EUT L, 2023/2631, 30.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj).

att stärka marknadens konkurrenskraft och Europas strategiska oberoende. Parlamentet uppmanar EIB att tillämpa teknikneutrala utvärderingskriterier, såsom koldioxidintensitet under hela livscykeln och nätstabilitet, vid finansiering av koldioxidsnåla energiprojekt, inbegripet kärnenergi, samtidigt som varje medlemsstats suveräna rätt att fastställa sin egen energimix respekteras fullt ut.

13. Europaparlamentet påminner om att ren teknik kan bidra till att stärka EU:s suveränitet och konkurrenskraft. Parlamentet välkomnar EIB:s anpassning till EU:s ram för hållbar finansiering, inbegripet integreringen av EU:s taxonomikriterier. Parlamentet efterlyser fortsatta investeringar med en tydlig och mätbar inverkan på utsläppsminskningen. Parlamentet betonar behovet av investeringar i klimatanpassning och klimatresiliens. Parlamentet uppmuntrar investeringar i forskning och utveckling, liksom i innovativ teknik, för klimatberedskap. Parlamentet välkomnar avtalet mellan EIB och Europeiska miljöbyrån om att fördjupa samarbetet om biologisk mångfald och klimatåtgärder. Parlamentet förväntar sig att EIB utnyttjar sitt tekniska bistånd och sina rådgivningstjänster, särskilt för att stödja projekt som ger tillgång till förnybar energi till överkomliga priser, med fokus på att sänka energipriserna och säkerställa en trygg energiförsörjning, även för utsatta hushåll.

14. Europaparlamentet noterar att EIB tillhandahöll 16 miljarder EUR i finansiering till småföretag och uppstartsföretag under 2025. Parlamentet understryker att förbättrad tillgång till finansiering, särskilt till riskkapital, private equity och finansiering som främjar expansion, är avgörande för att stödja tillväxten för och internationaliseringen av konkurrenskraftiga europeiska företag. Parlamentet efterlyser ökade insatser för att överbrygga finansieringsgapet för snabbväxande företag och främja en mer dynamisk och integrerad europeisk kapitalmarknad. Parlamentet anser att insatserna för att mobilisera ytterligare resurser för små och medelstora företag och expanderande företag bör stärkas för att säkerställa att de kan konkurrera globalt. Parlamentet uppmanar EIB att öka sin finansiering till små och medelstora företag i hela unionen. Parlamentet uppmuntrar EIF att lansera fler initiativ för att stödja uppstartsföretag och expanderande företag.

15. Europaparlamentet uppmanar EIB att ytterligare förenkla och påskynda ansöknings- och godkännandeförfarandena, minska de administrativa bördorna och stärka stödet till små stödmottagare, inbegripet lokala och regionala myndigheter, kommuner, små och medelstora företag och uppstartsföretag, genom att säkerställa att förutsättningar och rapporteringskrav står i proportion till tilldelningsvärdet och/eller stödmottagarens storlek, utan att äventyra de finansiella standarderna, och tilldela finansiering på grundval av effektivitet, ekonomisk bärkraft och mätbara effekter. Parlamentet efterlyser i synnerhet förbättrad tillgång till finansiering

för små och medelstora företag och uppstartsföretag, bland annat genom förenklade kriterier och förfaranden för stödberättigande inom ramen för InvestEU och EIF, särskilt i mindre utvecklade regioner och landsbygdsområden, som ska kompletteras av ökat tekniskt bistånd. Parlamentet efterlyser vidare tilldelning av medel på grundval av effektivitet, ekonomisk bärkraft och mätbara effekter, och proportionerliga efterhandsutvärderingar för att säkerställa en effektiv resursanvändning och attrahera privata investeringar. Parlamentet uttrycker oro över att oproportionerliga rapporteringskrav avseende miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning som åläggs stödmottagare avskräcker ekonomiskt bärkraftiga projekt och försätter europeiska företag i en konkurrensmässigt ofördelaktig position, och uppmanar EIB att se över dessa krav för att säkerställa proportionalitet.

Finansiering av energitrygghet och trygg försörjning av kritiska råmaterial för industriell konkurrenskraft

16. Europaparlamentet betonar att industrins konkurrenskraft bygger på förutsägbara och ekonomiskt överkomliga energipriser. Parlamentet påminner om att energivolatilitet fortfarande är en strukturell risk för EU:s ekonomi på grund av geopolitiska utmaningar och försörjningsbegränsningar. Parlamentet noterar EIB:s fokus under 2026 på att stärka konkurrenskraften och tryggheten. Parlamentet uppmanar EIB att stödja energiinfrastrukturprojekt, inbegripet sådana projekt som finansieras inom ramen för Fonden för ett sammanlänkat Europa, för att sänka energipriserna för hushåll och företag och förbättra energiförsörjningen.

17. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att EIB under 2025 registrerade 33 miljarder EUR i finansiering för Europas energitrygghet och stödde 108 miljarder EUR i totala investeringar, inklusive 11 miljarder EUR för förnybara energikällor 2025. Parlamentet begär att klimat- och energipolitiken ska genomföras på ett pragmatiskt sätt och säkerställa finansieringen av kostnadseffektiva lösningar i linje med EU:s taxonomi och vägledas av mätbara ekonomiska effekter som garanterar överkomlig energi, strategiskt oberoende och systemtillförlitlighet samt infrastrukturutveckling. Parlamentet påminner om att en rättvis omställning är en av pelarna i EIB:s klimatfärdplan, och välkomnar EIB:s insatser för att säkerställa att övergången till en koldioxidsnål ekonomi är socialt rättvis och hållbar och att ingen lämnas utanför.

18. Europaparlamentet betonar att försörjningstryggheten för kritiska råmaterial är avgörande för den gröna och den digitala omställningen, försvarssektorn och EU:s industriella bas i allmänhet. Parlamentet påminner om EIB:s roll i europeiska råvarualliansen och unionens mål att bli mer oberoende när det gäller tillgången på kritiska råmaterial. Parlamentet betonar behovet av en cirkulärekonomisk strategi för kritiska råmaterial, baserad på

återvinning och återanvändning, för att minska EU:s beroende av tredjeländer och stärka unionens strategiska oberoende. Parlamentet uppmanar därför EIB att investera mer i sektorn för kritiska råmaterial för att öka resiliensen hos råmaterial, med särskilt fokus på att uppnå målen i förordningen om kritiska råmaterial[2], nämligen utvinning, återvinning och bearbetning av sekundära råmaterial.

19. Europaparlamentet efterlyser en starkare samordning på EU-nivå av kritiska råmaterial, inbegripet ett närmare samarbete mellan EIB, exportkreditinstitut och andra offentliga finansinstitut. Parlamentet noterar att EU släpar efter konkurrenter som Kanada, Förenta staterna och Australien, som tillämpar mer samordnade och myndighetsövergripande finansieringsstrategier. Parlamentet betonar att alla projekt som rör kritiska råmaterial som får stöd måste uppfylla höga miljömässiga och sociala standarder. Parlamentet uppmanar EIB att förbättra transparensen i urvalet och finansieringen av projekt som omfattar alla faser av kritiska råmaterial enligt definitionen i förordningen om kritiska råmaterial.

Försvar och yttre åtgärder

20. Europaparlamentet stöder EIB:s handlingsplan från mars 2025 för att stärka Europas säkerhets- och försvarskapacitet. Parlamentet välkomnar de ytterligare 4 miljarder EUR i ny finansiering, vilket motsvarar nästan 5 % av EIB:s totala investeringar i EU. Parlamentet påminner om förändringen av EU:s prioriteringar på kort och medellång sikt, som har satt betydande press på de nationella budgetarna när det gäller försvars- och säkerhetsinvesteringar. Parlamentet betonar att EIB, med tanke på EIB:s mandat att stödja unionens mål, ytterligare bör öka sitt engagemang inom dessa strategiska sektorer, och samtidigt behålla sitt AAA-kreditbetyg. Parlamentet noterar att EIB:s ekonomiska stöd till militär rörlighet, strategisk infrastruktur och avancerad teknik är en av de avgörande faktorerna för att driva på marknadsintegrationen och stärka gemensamma europeiska intressen. Parlamentet välkomnar de uppdaterade kriterierna för stödberättigande som ökar stödet till små och medelstora företag och uppstartsföretag genom skräddarsydda finansieringsinstrument såsom risklån, kapitalinvesteringar och särskilda kreditlinor. Parlamentet noterar att försvarsutgifterna bör säkerställa strategisk samstämmighet och en balanserad strategi och bör inte undergräva sociala och miljömässiga utgifter eller långvarig unionspolitik.

---

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1252 av den 11 april 2024 om inrättande av en ram för säkerställande av trygg och hållbar försörjning av kritiska råmaterial och om ändring av förordningarna (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 och (EU) 2019/1020, EUT L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

21. Europaparlamentet påminner om att vissa strategiska sektorer inom försvars- och säkerhetsindustrin fortfarande omfattas av EIB:s finansieringsbegränsningar. Parlamentet noterar att trots EIB:s beslut av den 21 mars 2025 om att utöka stödberättigandet kvarstår hinder som hindrar en fullständig mobilisering av privat kapital till stöd för europeisk säkerhet. Parlamentet uppmanar EIB:s råd att fortsätta att anpassa EIB:s praxis för utlåning till försvarsindustrin, i enlighet med Europeiska rådets slutsatser av den 6 mars 2025.

22. Europaparlamentet betonar EU:s och EIB:s viktiga roll när det gäller att bygga upp ömsesidigt fördelaktiga ekonomiska partnerskap med länder utanför EU, vilket är avgörande för EU:s globala ställning när det gäller att främja ett regelbaserat multilateralt system, hållbar utveckling, demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen samt stärka resilienta leveranskedjor och hållbar infrastruktur. Parlamentet betonar att EIB systematiskt måste involvera det civila samhället och lokalsamhällen i alla steg i utformningen, genomförandet och utvärderingen av projekt för att säkerställa att Global Gateway-projekt motsvarar lokala behov och ger meningsfulla utvecklingsresultat. Parlamentet noterar EIB Globals avgörande roll när det gäller att mobilisera investeringar i hållbar utveckling inom ramen för Global Gateway-initiativet och att EIB Global överskred sitt mål på 100 miljarder EUR 2025, och därigenom stärkte Europas ekonomiska intressen och marknadstillträde i en konkurrensutsatt global miljö.

23. Europaparlamentet välkomnar varmt EIB:s fortsatta stöd för att genomföra och stärka den offentliga och privata sektorns transaktioner i Ukraina och för att stödja panafrikansk handel, infrastruktur och regional integration, i syfte att stärka banden med Europa. Parlamentet understryker att enbart EIB:s och EU:s stöd inte räcker för att tillgodose Ukrainas finansieringsbehov.

24. Europaparlamentet är oroat över snabbt stigande skuldnivåer och högre lånekostnader på tillväxtmarknader och i utvecklingsekonomier vid en tidpunkt då globala chocker har blivit vanligare och statsskulden i dessa länder har stigit till den högsta nivån på 55 år. Parlamentet framhåller EIB:s viktiga roll när det gäller att tillhandahålla finansiering. Parlamentet välkomnar den roll som andra multilaterala institutioner spelar för bidra till att minska ohållbara skuldbördor.

25. Europaparlamentet uppmanar på nytt EIB Global att begränsa blandfinansieringsinsatser till områden där de kan tillföra ett mervärde till den lokala ekonomin utan att tränga ut privat kapital, och att säkerställa att blandfinansiering inte används för grundläggande offentliga tjänster, i synnerhet inte för hälso- och sjukvård, utbildning och socialt skydd. Parlamentet påminner om att EU:s utvecklingspolitiska mål, särskilt målet att förbättra den allmänna tillgången till hälso- och sjukvård till överkomliga priser,

bör vägleda EIB:s investeringar på detta område för att säkerställa bättre hälsoresultat för alla.

26. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ändra EIB:s uteslutningslista för att möjliggöra finansiering av vapen och ammunition och gå längre än enbart teknik med dubbla användningsområden, och därigenom bidra till utvecklingen av den europeiska försvarsindustrin.

27. Europaparlamentet betonar att EIB:s utlåning i länder utanför EU bör stärka EU:s externa prioriteringar. Parlamentet uppmanar EIB att, som ett relevant kriterium, i sin ram för extern utlåning till länder utanför EU inkludera ett effektivt samarbete med partnerländer om migrationshantering, inbegripet återtagande och återvändande av migranter som inte har någon laglig rätt att stanna i EU.

Stöd till sammanhållning, jordbruk och bostäder

28. Europaparlamentet noterar att omkring hälften av EIB:s finansiering under 2025 stödde investeringar i EU:s mindre utvecklade regioner och att 3 miljarder EUR anslogs till jordbruket och bioekonomin. Parlamentet uppmuntrar EIB att fördjupa samarbetet med nationella utvecklingsbanker och regionala finansinstitut för att maximera de territoriella effekterna av unionens finansiering och minska de regionala investeringsskillnaderna. Parlamentet efterlyser användning av blandfinansiering genom att kombinera EU:s sammanhållningsfonder med EIB-instrument. Parlamentet betonar att säkerställandet av tillgång till direkt finansiering i alla regioner är avgörande för att främja ekonomisk konvergens samt ekonomisk och territoriell sammanhållning och att detta, tillsammans med en stärkt livsmedelstrygghet, är avgörande för EU:s strategiska oberoende. Parlamentet uppmanar EIB att mobilisera förutsägbar och tillräcklig finansiering för unga jordbrukare.

29. Europaparlamentet efterlyser bevarande av EIB-gruppens stöd till jordbruks- och sammanhållningspolitiken, inbegripet en bredare användning av finansieringsinstrument för att mobilisera EU-bidrag och locka privata investeringar. Parlamentet betonar mervärdet av tillräcklig finansiering av EIB:s och kommissionens gemensamma tekniska stöd till genomförandemyndigheterna för att bidra till ett snabbt genomförande och additionalitet för investeringar, särskilt genom uppbyggnad av administrativ kapacitet och utveckling av investeringsplaner. Parlamentet efterlyser en utökad användning av blandfinansiering för att rikta in sig på missgynnade regioner och sammanhållningsregioner genom att kombinera EU:s struktur- och investeringsfonder med andra instrument.

30. Europaparlamentet välkomnar EIB-gruppens insatser för att finansiera projekt för subventionerade bostäder i hela unionen.

Parlamentet uppmanar banken att intensifiera sin verksamhet för att förbättra tillgången till överkomliga bostäder mot bakgrund av den växande bostadskrisen i Europa. Parlamentet uppmuntrar EIB att samarbeta med andra europeiska offentliga investeringsbanker, lokala offentliga finansinstitut, lokala myndigheter, kooperativa och allmännyttiga bostadsföretag samt kommuner för att finansiera bostadslösningar och tillhandahålla långsiktiga lösningar på levnadskostnadskrisen.

31. Europaparlamentet uppmanar EIB:s insatser för att stödja projekt som bidrar till genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och FN:s mål för hållbar utveckling. Parlamentet uppmanar EIB att öka viktningen av sociala förmåner i projektbedömningar för att tillhandahålla långsiktiga lösningar till överkomliga priser.

Transparens och ansvarsskyldighet

32. Europaparlamentet påminner om att EIB:s medel är offentliga pengar och att de alltid bör vara föremål för offentlig granskning och ansvarsskyldighet, särskilt där de backas upp av EU-garantier eller EU-budgetmedel. Parlamentet upprepar sitt krav på en strukturerad interinstitutionell ram som säkerställer ökad parlamentarisk tillsyn, förbättrad tillgång till information och möjlighet för parlamentet att lämna synpunkter på EIB:s strategiska riktlinjer. Parlamentet noterar framstegen i 2025 års transparensindex för utländska direktinvesteringar, men efterlyser ytterligare förbättringar. Parlamentet betonar behovet av finanspolitiskt ansvar och effektiv användning av medel för att skydda skattebetalarnas pengar. Parlamentet noterar att förstärkta rapporteringsmekanismer är avgörande för en effektiv parlamentarisk kontroll.

33. Europaparlamentet understryker vikten av att EIB säkerställer spårbarhet för finansierade projekt. Parlamentet betonar att EIB i god tid bör offentliggöra mer detaljerad information om sina projekt, inbegripet skälen bakom dem och deras sammanhang, en förklaring av hur de är anpassade till EU:s gemensamma prioriteringar och information om de faktiska mottagande ekonomiska aktörerna, och tydligt belysa vilka projekt som stöds av EU:s budget. Parlamentet välkomnar EIB:s beslut, efter en undersökning av ombudsmannen, att proaktivt börja offentliggöra sina miljömässiga och sociala bedömningar av projekt som är belägna utanför EU och som sannolikt kommer att ha en betydande inverkan på dessa områden.

34. Europaparlamentet betonar att noggrant utformade tillfälliga garantier bör användas, när så är lämpligt, i stället för bidrag, för att begränsa de direkta budgetkonsekvenserna och främja mobilisering av privat kapital. Parlamentet påminner om att garantier utgör en verklig finanspolitisk risk och bör omfattas av samma disciplin som direkta utgifter. Parlamentet understryker att användningen av

garantier måste åtföljas av en hög nivå av transparens, demokratisk tillsyn och lämpliga riskbedömningsmekanismer. Parlamentet betonar att privata investerare bör behålla den primära exponeringen för kommersiella risker, samtidigt som EIB:s insatser bör förbli begränsade, tydligt definierade och tillfälliga, med fokus på risker som inte kan bäras av privata marknadsaktörer och på säkerställande av projektspecifik riskreducering. Parlamentet uppmanar EIB att begränsa blandfinansieringsinsatser till områden där de kan tillföra ett mervärde till den lokala ekonomin utan att tränga ut privat kapital.

35. Europaparlamentet betonar EIB:s övergripande höga driftskostnader. Parlamentet efterlyser därför en identifiering av lämpliga begränsningsåtgärder i syfte att öka kostnadseffektiviteten och samtidigt skydda bankens operativa effektivitet.

36. Europaparlamentet noterar att EIB-gruppen verkar enligt ett dubbelt system där EU-budgetstödda transaktioner indirekt granskas av kommissionen och revisionsrätten och av parlamentet i dess beslut om ansvarsfrihet för EU:s budget, medan transaktioner som finansieras med EIB:s egna medel som kommer från medlemsstaterna – mer än tre fjärdedelar av EIB:s transaktioner – till stor del faller utanför de nationella parlamentens och Europaparlamentets systematiska externa revision. Parlamentet konstaterar att EIB har en tät intern ansvarsstruktur och att en extern revisor utövar tillsyn över EIB:s verksamhet och redovisningssystem. Parlamentet håller med om att denna struktur i stort sett överensstämmer med internationell praxis. Parlamentet noterar att rapporteringen till parlamentet är sporadisk, att samarbetet med Europeiska ombudsmannen har förändrats och att revisionsrättens roll begränsas av de nuvarande reglerna och genomförandebestämmelserna. Parlamentet framhåller behovet av konkreta åtgärder från EIB:s sida för att ta itu med denna situation, i linje med tidigare uppmaningar i parlamentets resolutioner och den tillgång till dialog och samarbete som uttryckts av EU:s budgetmyndighet och ansvarsfrihetsbeviljande myndighet. Parlamentet uppmanar EIB att aktivt involvera nationella högre revisionsorgan i denna process för att säkerställa ansvarsskyldighet för transaktioner som för närvarande inte omfattas av revisionsrätten och att garantera robust ansvarsskyldighet och tillsyn.

37. Europaparlamentet noterar den roll som EIB:s revisionskommitté spelar för den interna tillsynen. Parlamentet betonar att ingen extern tillsyn i enlighet med internationellt erkända tillsynsstandarder utförs, utom på området för likviditetsförvaltning. Parlamentet uppmuntrar EIB:s styrelse att, med hänsyn till storleken, komplexiteten och särdragen när det gäller EIB:s affärsmodell, vidta lämpliga åtgärder för att säkra efterlevnaden av högsta standarder för extern tillsyn, samtidigt som man beaktar nödvändiga anpassningar till följd av EIB:s unika affärsmodell.

38. Europaparlamentet är oroat över den pågående korruptionsutredningen mot en tidigare EIB-ordförande. Parlamentet förväntar sig att Europeiska åklagarmyndigheten och Europeiska byrån för bedrägeribekämpning grundligt utreder ärendet och inväntar full klarhet i frågan. Parlamentet påminner om att oegentligheter och missbruk av offentliga medel bör straffas hårt.

39. Parlamentet efterlyser en förstärkning av EIB:s människorättspolitik. Parlamentet betonar att miljökonsekvensbedömningar och sociala konsekvensbedömningar bör utföras av oberoende experter, och att oberoende kontrollmekanismer bör införas för att övervaka EIB-kundernas egenkontroll och egenrapportering.

40. Europaparlamentet noterar EIB:s insatser för att förbättra förvaltningsmetoderna, efter EIB:s interna undersökning 2023. Parlamentet efterlyser ett fortsatt genomförande av EIB:s principer när det gäller mångfald, rättvisa och inkludering, inbegripet målet att garantera att minst 40 % av de ledande befattningarna innehas av kvinnor senast i slutet av 2026.

41. Europaparlamentet uppmanar på nytt EIB att se över arbetsfördelningen inom direktionen och att särskilt säkerställa att EIB:s vice ordförande aldrig går i spetsen för projekt som härrör från deras hemland, även om direktionen har kollektivt ansvar för sina beslut, med tanke på den tydliga risken för intressekonflikter. Parlamentet betonar att EU-institutionerna har utfärdat ett stort antal rekommendationer i denna fråga.

42. Europaparlamentet välkomnar att EIB 2025, efter upprepade uppmaningar från parlamentet, ställde sig till förfogande för att inleda förhandlingar i syfte att upprätta ett ”avtal” om fördjupat samarbete mellan parlamentet och EIB. Parlamentet välkomnar vidare den gemensamma uppfattningen att förhandlingarna bör slutföras i god tid. Parlamentet understryker att ett sådant ”avtal” kommer att formalisera och stärka samspelet mellan parlamentet och EIB och därmed återspegla ett ömsesidigt åtagande om närmare samarbete. Parlamentet noterar att mervärdet av sådana avtal bekräftas av genomförandet av jämförbara avtal som ingåtts mellan parlamentet och andra unionsinstitutioner och unionsorgan eller mellanstatliga organisationer.

°

° °

43. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.